

Anti-pestprotocol

2023-2024

Een warme, veilige school

Op het Karrepad willen we kinderen een fijne, warme plek bieden waar ze zich veilig voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Samen met de leerlingen en ouders* vormen we een betrokken gemeenschap. Onze uitgangspunten zijn helder: we willen dat al onze leerlingen zich veilig voelen op school en kunnen vertrouwen op elkaar en op ons. Daarom besteden we veel aandacht aan sociale vaardigheden. Zo leren kinderen niet alleen om met elkaar samen te werken, maar ook om te gaan met hun eigen gevoelens en emoties en die van de ander. Bij een veilige school hoort ook respect voor normen en waarden en het accepteren en waarderen van verschillende culturele en levensbeschouwelijke achtergronden.

Wij hanteren vijf leefregels op school. Deze vormen de kapstok van alle andere regels en afspraken op school, ook wat betreft dit anti-pestprotocol.

Op het Karrepad:

- mag je jezelf zijn
- zijn we aardig voor elkaar
- hebben we een prettige (rustige) werksfeer
- zijn we zuinig op onze spullen
- gebruiken we onze tijd goed

Ons anti-pestprotocol

Voor ons is het vanzelfsprekend dat pestgedrag niet thuishoort op school. Het is bovendien onze wettelijke verantwoordelijkheid om pesten op school aan te pakken en zoveel mogelijk te voorkomen. Daarom hebben we een anti-pestprotocol opgesteld met heldere regels en afspraken, waarop kinderen en volwassenen elkaar kunnen aanspreken.

In dit protocol komen de volgende aspecten aan de orde:

1. **Definitie: wat is pesten precies?**
2. **Preventie: hoe voorkomen we pestgedrag?**
3. **Constatering: wat doen we bij een vermoeden of constatering van pestgedrag?**
4. **Aanpak: hoe pakken we pestgedrag aan?**
5. **Gevolgen: wat zijn de consequenties van pestgedrag?**
6. **Tot slot: de taken van de anti-pestcoördinatoren**

* Waar we in dit protocol ouders noemen, bedoelen we ouders en verzorgers.

1. Definitie: wat is pesten precies?

We accepteren geen pestgedrag op school. Maar wat bedoelen we precies met pesten? Wat is het verschil tussen pesten en plagen?

Plagen komt vooral voor tussen leerlingen die aan elkaar gewaagd zijn. Plagen is niet gemeen, maar vaak grappig voor alle partijen. Plagen richt zich niet op één persoon: iedereen kan een keer aan de beurt komen. Het is niet bedreigend of echt vervelend. Plagen gebeurt niet stelselmatig en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die wordt geplaagd. Pas als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt en het zelf niet meer leuk vindt kan plagen omslaan in pesten.

Pesten gaat veel verder dan plagen en is absoluut niet grappig. Dezelfde leerling wordt regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd door meerdere kinderen: een kind dat pest en een aantal meelopers. Er is sprake van een machtsverschil, waarbij de leerling die wordt gepest zich niet goed kan verweren. Het is heel moeilijk voor een leerling om zelf een einde te maken aan de pesterijen. Vaak gaat het pesten lange tijd door. Pesten is grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Pesten kan verschillende vormen aannemen:

Verbaal: schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven vanwege lichaamskenmerken, etnische afkomst, geloof of seksuele voorkeur.

Fysiek: trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben bijten of aan de haren trekken.

Intimidatie: hinderlijk volgen, opwachten, van dichtbij in het gezicht schreeuwen, in de val laten lopen, de doorgang versperren of klemzetten, seksueel intimideren.

Isolatie: uitsluiten, voortdurend zeggen dat iemand niet gewenst is, roddelen, negeren.

Stelen en vernielen: spullen of geld afpakken, beschadigen of kapot maken, dwingen geld of bezittingen af te geven.

Cyberpesten, digitaal pesten of digipesten: pestgedrag met behulp van ICT, zoals internet, smartphone of computer waarbij het slachtoffer wordt lastiggevallen, bedreigd, vernederd of beledigd met berichten via mail, chat of sociale media of door de online verspreiding van filmpjes, foto's of privégegevens.

2. Preventie: hoe voorkomen we pestgedrag?

We willen het liefst pestgedrag op school voorkomen. Dat doen we door leerlingen te leren goed om te gaan met verschillen. Ook helpen we ze om conflicten in goede harmonie op te lossen door er met elkaar over te praten. Daarbij hebben de volwassenen een voorbeeldfunctie: leerkrachten en medewerkers op school en ouders thuis.

We doen op school het volgende om pesten zoveel mogelijk te voorkomen:

- We hebben een helder pestbeleid, dat ouders kunnen inzien. Verder brengen we bij de aanmelding van een leerling de ouders op de hoogte van het anti-pestprotocol. Daarmee conformeren ouders zich achter ons antipestbeleid en de inhoud van het protocol.
- Als we signalen krijgen dat een leerling mogelijk wordt gepest, ondernemen we meteen actie. Dat doen we ook als er sprake is van ruzie of conflicten tussen leerlingen. Zo voorkomen we dat ongewenst gedrag uit de hand loopt of te lang voortduurt.
- Tijdens de Gouden Weken in het begin van het schooljaar leren de leerlingen elkaar (opnieuw) kennen tijdens gesprekken en spel. Zo bevorderen we in alle groepen een positieve groepsvorming, onderlinge empathie en begrip voor elkaar. Onderdeel hiervan is aandacht voor pesten: wat is het verschil met plagen, wat zijn de gevolgen en hoe gaan we op een positieve manier om met elkaar.
- In de groep maken we duidelijke afspraken over gewenst en ongewenst gedrag. De leerlingen stellen samen met de leerkracht een contract op met daarin de klassenregels die ze samen afspreken. We stellen de ouders hiervan op de hoogte.
- In de groepen 1 en 2 bespreken en oefenen we de gedragsregels tijdens kringgesprekken en andere activiteiten. We werken voortdurend aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen, waarbij we ze leren om verschillen te aanvaarden en conflicten te voorkomen of oplossen.
- Vanaf groep 4 ondertekenen de leerlingen nog een contract: het internetprotocol. Daarin spreken we af met de leerlingen hoe we omgaan met internet in de groep en hoe we met elkaar omgaan op het internet. Door leerlingen bewust te maken van hoe ze communiceren op internet, onder andere tijdens de lessen over mediawijsheid, willen we cyberpesten voorkomen. We vragen ouders om dit protocol met hun kinderen te bespreken en zich er zelf ook aan te houden.
- Vanaf groep 3 krijgen de leerlingen om het schooljaar een Rots en Watertraining waarbij conflicthantering, zelfbeheersing, zelfvertrouwen en groepsvorming centraal staan. Kwetsbare kinderen kunnen buiten deze training om extra Rots en Waterlessen volgen zodat zij beter in staat zijn om conflicten te voorkomen of hanteren. Als kinderen meer hulp nodig heeft, kunnen we hiervoor het WIJ-team inschakelen.
- We werken op school met de methode Kwink. We hanteren schoolbreed de gedragsregels die ze aangeleerd krijgen tijdens de lessen van Kwink.
- Tijdens groepsbesprekingen met de IB'er bespreekt de leerkracht de sociaal-emotionele ontwikkeling van de groep. Verder maken we gebruik van verschillende hulpmiddelen als SCOL en Stoeltjesdans (sociogram) om twee keer per jaar een goed

beeld te vormen van de groep en van individuele leerlingen. Als er meer hulp nodig is voor de groep of een individueel kind, kunnen we tijdig actie ondernemen.

3. Constatering: wat doen we bij een vermoeden of constatering van pestgedrag?

We willen pesten het liefst voorkomen, maar dat is niet altijd mogelijk. Vooral omdat pesten meestal niet in de openbaarheid gebeurt. Daarom is het van groot belang dat we alert zijn op signalen dat een leerling mogelijk wordt gepest, zodat we zo snel mogelijk kunnen ingrijpen. Voor alle situaties is het belangrijk dat je eerst met het slachtoffer in gesprek gaat.

Als we vermoeden dat er sprake is van pestgedrag, beslissen we welke van de onderstaande stappen we gaan nemen:

- We besteden in de klas aandacht aan het onderwerp pesten (bijvoorbeeld door één van de lessen van Kwink te behandelen) en we komen er binnen twee lesweken op terug.
- We spreken de betrokken leerlingen aan op hun gedrag.
- We herhalen afspraken met de groep en individuele leerlingen over hoe we met elkaar omgaan.
- We vragen een aantal leerlingen om op te letten of er in de klas in het algemeen wordt gepest. Ze maken daarvan een verslag dat we daarna klassikaal bespreken.
- We lichten de ouders in van de leerlingen waarvan we vermoeden dat ze gepest worden of zelf pesten.
- We melden in het journaalblad van de leerlingen wat we hebben besproken over het pesten en we maken afspraken over hoe en met welke frequentie er teruggekoppeld gaat worden naar de ouders.
- Bij twijfel over welke stappen er genomen moeten worden, of voor aanvullend advies kan je de anti-pestcoördinator of IB'er inschakelen.

Als we constateren dat er gepest wordt, nemen we (in het kort) de volgende stappen:

- We overleggen met de adjunct-directeur of de IB'er wat onze eerste stap moet zijn.
- We bespreken het pestgedrag in de groep, nemen stelling in en bespreken met de leerlingen wat er is gebeurd.
- We bespreken de rol van de groep bij het pesten.
- We bieden hulp aan zowel de leerling die pest als de leerling die wordt gepest.
- We lichten de ouders van de betrokken leerlingen in.
- We melden in het journaalblad van de leerlingen wat we hebben besproken over het pesten en we maken afspraken over de terugkoppeling naar de ouders, die binnen twee lesweken plaats moet vinden.
- De leerling die pest biedt de leerling die is gepest excuses aan.

Voor uitgebreidere toelichting op deze punten kan je het vijf-sporenmodel erbij pakken.

Aanpak: hoe pakken we pestgedrag aan? (Het vijf-sporenmodel)

Als duidelijk is dat er inderdaad sprake is van pestgedrag, doen we er alles aan om dit gedrag effectief aan te pakken. Naast de stappen die we hiervoor hebben beschreven willen we er natuurlijk voor zorgen dat het pesten stopt en zich niet herhaalt. Ook willen we de betrokken leerlingen helpen om te leren van hun eigen rol en gedrag.

Om het pestgedrag te beëindigen en de ontstane problemen op te lossen hebben we altijd te maken met vijf partijen: de leerling die wordt gepest, de leerling die een ander pest, de ouders, de klasgenoten en de school. We gebruiken een vijf-sporenmodel dat beschrijft hoe deze vijf partijen kunnen bijdragen aan het oplossen van pestgedrag.

De vijf sporen zijn:

1. *Steun bieden aan de leerling die gepest wordt*
We luisteren naar wat er gebeurd is en nemen het probleem serieus. We laten aan de leerling merken dat we er voor hem of haar willen zijn. Samen met de leerling gaan we (leerkracht, eventueel met hulp van de IB'er en de anti-pestcoördinator) op zoek naar mogelijke oplossingen en we begeleiden de leerling daarbij. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolgesprekken met de leerling.
2. *Steun bieden aan de leerling die een ander pest*
We nemen de tijd voor een gesprek met de leerling. Pesten gebeurt nooit zonder reden. We vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We gaan in op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat de leerling zich veilig voelt en leggen uit wat wij als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen. We bieden de hulp aan van de leerkracht, IB'er of anti-pestcoördinator.
3. *Steun bieden aan de ouders van zowel de leerling die wordt gepest en de pestende leerling. Zo nodig informeren we de ouders van de andere leerlingen van de groep.*
We nemen ouders die zich zorgen maken over pesten serieus. Samen pakken we het pestgedrag aan. We geven adviezen over het omgaan met hun gepeste of pestende kind en verwijzen zo nodig naar deskundigen.
4. *Mobiliseren van de zwijgende middengroep.*
We stellen de groep op de hoogte van het pesten. We praten met de groep over ieders eigen rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door een actieve rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert om het pesten bespreekbaar te maken met de leerkracht en de ouders. De groep kan met oplossingen komen waarin de leerlingen zelf een actieve rol spelen. (Deze stap kan afhangen van de gevoeligheid van het slachtoffer).
5. *De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de leerkrachten.*
Als school zijn wij verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerkrachten en andere medewerkers binnen school weten hoe ze

moeten handelen bij pestgedrag. Wij vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag. Onze drie anti-pestcoördinatoren zijn het aanspreekpunt voor de leerkracht als zij hulp nodig hebben bij pestgedrag in de groep en zijn verantwoordelijk voor het antipestbeleid binnen onze school.

Adviezen voor de ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open en blijf in gesprek.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer dan contact op te nemen met de ouders van het kind of de kinderen die pesten om het probleem bespreekbaar te maken.
- Bespreek pesten op school meteen met de leerkracht.
- Stimuleer uw kind om te gaan sporten, toneelspelen of een andere activiteit te ondernemen waarbij samenwerking en sociale cohesie centraal staan.*
- Geef uw kind complimenten en schouderklopjes om het zelfrespect te vergroten of terug te laten komen.
- Laat uw kind weten dat dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van kinderen die pesten.

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek, elk kind kan een pester worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind om te gaan sporten, toneelspelen of een andere activiteit te ondernemen waarbij samenwerking en sociale cohesie belangrijk zijn.*
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Als school kunnen we uw kind hulp aanbieden (Marije den Daas/Ieke Kater), mocht u dat willen.

Ouders van de andere kinderen uit de groep

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

* Ouders die een sportclub of andere culturele activiteiten niet kunnen betalen kunnen een beroep doen op het Jeugdfonds Sport & Cultuur van de gemeente. De brugcoördinator heeft hier alle informatie over.

4. Gevolgen van onacceptabel gedrag

Pestgedrag wordt niet getolereerd. Daarover hebben we op school de nodige afspraken gemaakt. We doen er alles aan om het gedrag te stoppen en met behulp van alle betrokkenen de problemen op te lossen.

Als kinderen de gedragsregels overschrijden en pestgedrag blijven vertonen tijdens en na het proces in hfst. 3 beschreven, lichten we de betrokken ouders in en passen we op maat de volgende sancties toe:

Groep 1/2

- hier moet nog een aanvulling

Groep 3/4

- Pauze binnen blijven met een werkje onder toezicht.
- Gaat het weer mis, dan langer binnen laten blijven.
- De leerling schrijft een brief samen met de ouder of leerkracht.
- De leerling neemt de klassendienst van die dag of die week over.

Groep 5/6

- Pauze binnen blijven met een werkje onder toezicht.
- Gaat het weer mis, dan langer binnen laten blijven.
- De leerling neemt de klassendienst van die dag of die week over.

Groep 7/8

- De leerling beschrijft de situatie en het eigen gedrag op een formulier. Dit formulier gaat mee naar huis en moet met een handtekening van de ouders weer op school worden ingeleverd.
- De leerling schrijft een brief met excuses.
- De leerling "uitsluiten" van leuke klas activiteiten.

Als blijkt dat het pestgedrag blijft bestaan, doen we het volgende:

- We overleggen met de directeur wat de volgende stap dan wel sanctie moet zijn.
- Er volgt een gesprek met de betrokken ouders en de directie.
- We melden in het Journaalblad van de leerlingen of de groep wat we hebben besproken over het pesten en we maken afspraken over terugkoppeling binnen twee lesweken.
- Er kan verplicht hulp van Marije den Daas of Ieke Kater (WIJ Korrewegwijk) ingeschakeld worden.

5. De taken van de anti-pestcoördinator

We hebben op school drie anti-pestcoördinatoren verdeeld over de onder-, midden- en bovenbouw. Samen zijn zij verantwoordelijk voor de volgende zaken:

- Zij zijn verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school.
- Zij zijn op de hoogte van de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs, houden ons antipestbeleid up-to-date conform de wet.
- Zij zorgen er voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol en brengen het protocol binnen de school regelmatig onder de aandacht.
- Ze zetten het anti-pestprotocol eens per jaar op een bouwvergadering op de agenda. Zo kunnen we als team gezamenlijk beoordelen of we het protocol naleven en of het nog up-to-date is. Ook kunnen we als team aangeven of we het protocol willen wijzigen of aanvullen.
- Zij zijn zichtbaar binnen onze school als aanspreekpunt voor leerkrachten die te maken hebben met pesten. Zij houden daarna ook een vinger aan de pols.
- Zij stellen het beleidsplan sociaal-emotionele ontwikkeling op met nadruk op veiligheid, betrokkenheid, respect voor elkaar en jezelf kunnen voelen binnen de groep en de school.

Contactgegevens

Cateljine van Krieken	Anti-pestcoördinator bovenbouw en eerste aanspreekpunt	c.vankrieken@o2g2.nl
Mandy Langeveld	Anti-pestcoördinator middenbouw	m.langeveld@o2g2.nl
Frencis Evertse	Anti-pestcoördinator onderbouw	f.vaszlovszky@o2g2.nl
Ildiko Baalmans	Intern begeleider 1 t/m 4	i.baalmans@o2g2.nl
Peter van der Woude	Intern begeleider 5 t/m 8	p.vanderwoude@o2g2.nl
Bernou Feitsma	Adjunct-directeur	b.feitsma@o2g2.nl
Alinda Koerts	Directeur	a.koerts@o2g2.nl